

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік на підприємствах малого бізнесу

	<small>повна назва навчальної дисципліни</small>
для підготовки здобувачів освіти ступеня	фаховий молодший бакалавр <small>фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр</small>
галузі знань	07 Управління та адміністрування <small>шифр і назва галузі знань</small>
спеціальності	071 Облік і оподаткування <small>код і найменування спеціальності</small>
освітньо-професійної програми	Бухгалтерський облік <small>назва освітньо-професійної програми</small>
статус дисципліни	обов'язкова <small>обов'язкова/вибіркова</small>

Харків, 2023 рік

Розробник: Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Гарант освітньо-професійної програми: Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування, протокол від 01.09.2023 р. № 1.

Голова циклової комісії



Марина МЕЛЬНИЧУК

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 01.09.2023 р. № 1.

Голова методичної комісії



Олена ЗОЛОТУХІНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бухгалтерський облік» підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Предметом навчальної дисципліни є методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на результатах засвоєння дисциплін «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Ведення первинної облікової документації», «Правове регулювання професійної діяльності» та є основою вивчення дисципліни «Тренінг з інформаційних систем та технологій в галузі».

Метою навчальної дисципліни є підготовка здобувачів до ефективного використання знань з обліку основних законодавчих актів, що регулюють діяльність на підприємствах малого бізнесу, а також особливостей обліку.

Мета навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» визначає такі її **завдання:**

- розкрити сутність поняття «малий бізнес», схарактеризувати принципи ведення обліку на підприємствах малого бізнесу та шляхи їх реалізації;
- проаналізувати форми ведення обліку на підприємствах малого бізнесу;
- розглянути особливості організації обліку для суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб;
- розкрити порядок оподаткування та звітності суб'єктів підприємницької діяльності, що є фізичними особами-підприємцями;
- проаналізувати порядок організації обліку для суб'єктів підприємницької діяльності, що є юридичними особами;
- визначити порядок складання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва у відповідності з національними стандартами бухгалтерського обліку.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **результатів навчання:**
 РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

РН 13. Аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких **компетентностей**:

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фізична-особа підприємець - суб'єкт малого підприємництва

Переваги реєстрації ФОП. Державна реєстрація ФОП. Загальна система оподаткування для ФОП. Спрощена система оподаткування для ФОП. Класифікація видів економічної діяльності. Заборонені види діяльності ФОП.

Тема 2. ФОП I група

Перелік КВЕД, які можуть використовувати ФОП на єдиному податку I групи. Які податки сплачує ФОП I групи. Як вести облік. Декларація з ЄП.

Тема 3. ФОП II група

Умови перебування на 2-й групі єдиного податку. Особливості сплати єдиного податку 2 групи в умовах воєнного стану. Книга обліку доходів платника єдиного податку 2 групи. Що дозволено платникам єдиного податку 2 групи. Види діяльності, які заборонено платникам єдиного податку 2 групи. Податкове навантаження. Декларація платника єдиного податку 2 група.

Тема 4. ФОП III група

Умови єдиного податку для стандартної 3 групи. Єдиний податок 3 група: заборонені види діяльності. Переваги та недоліки єдиного податку 3 групи. Єдиний податок 3 група бухгалтерський облік. Єдиний податок 3 група: дохід ФОП. Декларація платника єдиного податку ФОП 3 групи.

Тема 5. III група – юридичні особи

Єдиний податок 3 група: дохід юридичної особи. Спрощений бухгалтерський облік у платників єдиного податку – юридичних осіб. План рахунків бухгалтерського обліку та особливості його застосування малими підприємствами. Фінансова звітність малого підприємства.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компонента доступне на Порталі навчальних ресурсів Харківського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
Лк		Сз	Пз	Лз	СРС	Лк		Сз	Пз	Лз	СРС
Тема 1. Фізична-особа підприємець – суб'єкт малого підприємництва	28	6	–	6	–	16	–	–	–	–	–
Тема 2. ФОП I група	28	6	–	6	–	16	–	–	–	–	–
Тема 3. ФОП II група	28	6	–	6	–	16	–	–	–	–	–
Тема 4. ФОП III група	23	4	–	4	–	15	–	–	–	–	–
Тема 5. III група – юридичні особи	28	6	–	6	–	16	–	–	–	–	–
Усього годин / кредитів ECTS	135/4,5	28	–	28	–	79	–	–	–	–	–

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Фізична-особа підприємець – суб'єкт малого підприємництва

Питання 1. Порядок реєстрації ФОП за допомогою порталу Дія.

Питання 2. Класифікація видів економічної діяльності.

Тема 2. ФОП I група

Питання 1. Заборонені КВЕД для ФОП I група.

Питання 2. Причини зміни групи ФОП.

Тема 3. ФОП II група

Питання 1. Книга обліку доходів платника єдиного податку 2 групи.

Питання 2. Види діяльності, які заборонено платникам єдиного податку 2 групи.

Питання 3. Форма розрахунків, яка дозволена ФОП II група.

Тема 4. ФОП III група

Питання 1. Єдиний податок 3 група: заборонені види діяльності.

Питання 2. Книг обліку доходів та витрат для ФОП III група.

Тема 5. III група – юридичні особи

Питання 1. Спрощений бухгалтерський облік у платників єдиного податку – юридичних осіб.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1	Поточний контроль	60
1.1	<i>Тема 1. Фізична-особа підприємець - суб'єкт малого підприємництва</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.2	<i>Тема 2. ФОП I група</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.3	<i>Тема 3. ФОП II група</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.4	<i>Тема 4. ФОП III група</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1.5	<i>Тема 5. III група – юридичні особи</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.6.	Робота з викладачем	20
2	Підсумковий семестровий контроль	40
3	Оцінка з дисципліни	100

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Умовою допуску до екзамену є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Фізична-особа підприємець – суб'єкт малого підприємництва Основні джерела інформації

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. Дата оновлення: 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 24.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

3. Про реалізацію експериментального проекту щодо державної реєстрації фізичної особи підприємцем в автоматичному режимі : постанова Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 № 418. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/418-2021-%D0%BF#Text>.

Тема 2. ФОП I група

Основні джерела інформації

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 24.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. Дата оновлення: 01.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#n57>.

3. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578. Дата оновлення: 30.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15#Text>.

Додаткові джерела інформації

4. 1 група. Які податки Ви будете сплачувати : *ДІЯ*. URL: <https://diia.gov.ua/tax-systems/1-grupa>.

5. Декларація ФОП 1 групи єдиного податку за 2022 рік : відеоролик. *Бухоблік*. 03.01.2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UUrYU-VtEqs>.

6. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 № 457. Дата оновлення: 04.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>.

Тема 3. ФОП II група

Основні джерела інформації

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 24.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. Дата оновлення: 01.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#n57>.

3. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578. Дата оновлення: 30.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15#Text>.

Додаткові джерела інформації

4. 2 група. Які податки Ви будете сплачувати : *ДІЯ*. URL: <https://diia.gov.ua/tax-systems/2-grupa>.

Тема 4. ФОП III група

Основні джерела інформації

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 24.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>.

3. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР. Дата оновлення: 01.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#n119>.

3. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578. Дата оновлення: 30.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15#Text>.

5. Про затвердження форми податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні : наказ

Міністерства фінансів України від 26.04.2022 № 124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0495-22#Text>.

Додаткові джерела інформації

6. 3 група. Які податки Ви будете сплачувати : *ДІЯ*. URL: <https://diia.gov.ua/tax-systems/3-grupa>.

Тема 5. III група – юридичні особи

Основні джерела інформації

1. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>.